

REJESTRACJA UCHODźCÓW I WERYFIKACJA

Ulepszanie identyfikacji bezpieczeństwa
podczas przybycia

[Na czym polega problem?](#)

[Co mogę zrobić jako osoba bezpośrednio pracująca z uchodźcami?](#)

[Co musi się zmienić na poziomie polityki?](#)

[Więcej informacji ogólnych i dodatkowe źródła](#)

NA CZYM POLEGA PROBLEM?

Nieudana identyfikacja bezpieczeństwa i ochrona osób bezpaństwowych może **narazić je na ryzyko** i wywołać **poważne naruszenie praw człowieka**. Na przykład:

- Osoby bezpaństwowe pochodzące z krajów dotkniętych wojną, takich jak Syria, Ukraina czy Myanmar, które dostały odmowę wstępu do krajów przejściowych lub azylu, ponieważ nie mogą udowodnić skąd są, mogą zostać zepchnięte z powrotem w konflikt zbrojny lub być zmuszone podjąć bardziej niebezpieczne podróże niż inni uchodźcy, wystawiając swoje życie na ryzyko.
- Osoby bezpaństwowe, których status nie został zarejestrowany, mogą zostać bezprawnie przetrzymane przez długi okres w celu identyfikacji lub wydalenia. Nawet jeśli nie są w stanie powrócić do kraju pochodzenia lub poprzedniego miejsca zamieszkania, ponieważ nie są obywatelami.
- Osoby bezpaństwowe, które nie są zarejestrowane lub nie są objęte ochroną, aby przeżyć mogą zostać pchnięte w kierunku sytuacji opartych na wyzysku w tym handlu ludźmi, ciężkich warunki pracy lub współczesnego niewolnictwa.

CO MOGĘ ZROBIĆ JAKO OSOBA BEZPOŚREDNIO PRACUJĄCA Z UCHODźCAMI?

Oto cztery czynności: **Rozpoznaj, zarejestruj, skieruj i czytaj!**

1. Rozpoznaj bezpieczeństwo

Nie zakładaj, że każdy ma określoną narodowość, lub że każda osoba bezpaństwowa wie, że jest bezpaństwowa. Bądź świadomy/a tego, że niektórzy mogą utożsamiać narodowość bardziej z przynależnością etniczną lub społeczną, niż z obywatelstwem. Kiedy rejestrujesz osobę ubiegającą się o azyl, subtelnie zadaj pytania o obywatelstwo aby móc zidentyfikować bezpieczeństwo. Na przykład:

- Czy władze twojego rodzinnego kraju lub jakiegokolwiek innego kraju uznają cię za obywatela?
- Czy masz (lub kiedykolwiek posiadałeś/aś) jakikolwiek dowód, aby być określonym jako obywatel/lub obywatelką swojego kraju? Na przykład: certyfikat obywatelstwa lub paszport? Jeżeli nie, dlaczego?
- Czy należysz do grupy, której władze nie rozpoznają jako obywateli?
- Czy dzieci w twoim rodzinnym kraju mogą odziedziczyć obywatelstwo poprzez matkę? Jeśli nie, czy odziedzyczyłeś/aś obywatelstwo poprzez ojca lub uzyskałeś/aś obywatelstwo w inny sposób?

Więcej pytań jest dostępnych tutaj: [Rozpoznawanie bezpieczeństwa: Pytania weryfikacyjne](#)

2. Udokumentuj bezpieczeństwo lub oznaki bezpieczeństwa

Jeśli rozpoznasz bezpieczeństwo danej osoby lub oznaki wskazujące bezpieczeństwo, lub jeśli dana osoba twierdzi, że nie posiada żadnego obywatelstwa, zapisz tę istotną informację na dowolnym dokumencie odnoszącym się do tej osoby. Jeżeli formularz nie ma pola, w którym można by dokładnie zanotować bezpieczeństwo lub jej oznaki, umieść tę informację w dowolnym miejscu formularza, by ją udokumentować. Upewnij się, że poinformujesz o tym tą osobę, i że to może być ważne dla nich w przyszłości. Zachowaj kopie wszystkich istotnych dokumentów.

Równie pomocne będzie zwrócenie się do twojej organizacji o uwzględnienie sposobów dokładnego dokumentowania (ryzyka) bezpieczeństwa we wszystkich istotnych formularzach.

Osoba, która w trakcie procedury weryfikacyjnej zostanie zidentyfikowana jako bezpieczna, lub zagrożona bezpieczeństwem, powinna być zgłoszona do kompetentnych organów władzy, aby te w pełni ustaliły czy jest ona bezpieczna i zaoferowały odpowiednią ochronę prawną. Zapoznaj się z naszym [Indeksem Bezpieczeństwa](#), aby uzyskać więcej informacji na temat ustalania bezpieczeństwa w twoim kraju.

3. Skieruj osoby do właściwych organów, w celu uzyskania porady, wsparcia oraz informacji

Znajdź organizacje specjalizujące się w bezpieczeństwie i narodowości w kraju, w którym pracujesz, i dowiedz się, czy mogą one zaoferować pomoc. Niektórzy z [naszych członków](#) mogą służyć pomocą. Pobierz nasz [przewodnik/plakat](#) dla osób pomagających uchodźcom oraz nasz [krótki poradnik](#) dla uchodźców i osób ubiegających się o azyl.

4. Zapoznaj się z tematem bezpieczeństwa

Poniżej umieszczono dodatkowe informacje. Znacznie więcej znajduje się na naszych stronach internetowych (tęcza zamieszczono poniżej). Dowiedz się więcej na temat rozpoznawania i rejestrowania bezpieczeństwa tutaj:

- [EASO \(EUAA\) Praktyczny Przewodnik po rejestracji: Składanie wniosków o międzynarodową ochronę](#) (zobacz str. 39-42 „Bezpieczeństwo”)
- [UNHCR - narzędzia do identyfikacji i ochrony osób bezpiecznych w sytuacji przetrzymywania](#)
- Forum uchodźców: [Przewodnik po identyfikacji, wspierania i zaleceń dla osób narażonych na bezpieczeństwo we Francji](#)

CO MUSI SIĘ ZMIEŃĆ NA POZIOMIE POLITYKI?

Osoby pracujące i stykające się z uchodźcami na pierwszej linii mogą mieć ogromny wpływ na życie osób bezpiecznych. Potrzebujemy również zmian na poziomie systemowym wliczając w to, na przykład:

- Unia Europejska, władze krajowe oraz inne służby i organizacje pomocowe powinny **ujednoczyć procedury aby identyfikować i dokumentować bezpieczeństwo**. Kategorie wokół zebranych danych powinny być jasno zdefiniowane i unormowane. Kategoria „nieznanego obywatelstwa” powinna być użyta tylko tymczasowo na jak najkrótszy okres czasu i powinna aktywować skierowanie do Procedury Ustalania Bezpieczeństwa. Jasne procedury powinny być poddane ocenom i korekcie błędów w zarejestrowanych danych o obywatelstwie.
- Państwa powinny **ustanowić procedury ustalania bezpieczeństwa** w zgodzie z dobrymi praktykami i międzynarodowymi normami, z jasnymi mechanizmami przekierowania, aby zagwarantować ustalanie bezpieczeństwa we właściwy sposób.
- Unia Europejska i przedstawiciele władz państwowych powinny zagwarantować tłumaczom, kulturowym mediatorom, cywilnym organizacjom społecznym i lokalnym wspólnotom **niczym nieograniczony dostęp do osób znajdujących się w punktach rejestracji na przejściach granicznych**, aby mogli dostarczyć istotnych informacji, wsparcia i porad dla przemieszczających się bezpaństwowców.
- Agencje Unii Europejskiej i przedstawiciele państw powinni **zapewnić funkcjonariuszom z pierwszej linii szkolenia i narzędzia, aby uświadomić ich czym jest bezpieczeństwo oraz problemy związane z obywatelstwem**. Organy ustawodawcze, zrzeszenia zawodowe i cywilne organizacje społeczne powinny także zapewnić swoim pracownikom i wolontariuszom dostęp do informacji, szkolenia i środki do wspierania ich pracy z ludźmi dotkniętymi bezpieczeństwem.

WIĘCEJ INFORMACJI OGÓLNYCH I DODATKOWE ŹRÓDŁA

Niepowodzenie w identyfikacji bezpieczeństwa może spowodować wiele problemów. Podczas rejestracji i procedur weryfikacyjnych osób ubiegających się o azyl, bezpieczeństwu uchodźcy mogą mieć błędnie przypisaną, domniemaną narodowość przez urzędników na podstawie ich kraju pochodzenia lub języka. Kobiety i dzieci mogą mieć przypisane to samo obywatelstwo jak ich mąż/ojciec, co może oznaczać, że bezpieczeństwo wśród dzieci lub małżonków jest sprawą ukrytą i nierozwiązaną. W innych przypadkach, osoby bezpaństwowe są przypisane do narodowości ich kraju pochodzenia. Na przykład: bezpaństwowy Syryjczyk jest zarejestrowany jako „Syryjczyk” lub beduin jako „Kuwejczyk” lub „Irakijczyk”. To także może być powodem poważnych problemów. Na przykład: Jeśli sytuacja w ich rodzinnym kraju ulegnie polepszeniu, uchodźcy mogą spodziewać się (lub mieć wymóg) powrotu. Jeśli są bezpaństwowi, ale mieli źle przypisaną narodowość to mogą nie mieć możliwości powrotu i mogą skończyć bez żadnego statusu ochronnego, pozwolenia na stały pobyt i/lub internowanych przez kraj w którym goszczą. Jeśli bezpieczeństwo jest przeoczona lub narodowość błędnie zarejestrowana we wczesnym etapie, to może być bardzo trudno to później skorygować.

Mogą istnieć zasadne powody dlaczego osoby bezpaństwowe nie identyfikują się ze swoją bezpieczeństwem. Niektórzy bezpaństwowi uchodźcy mogą nie być świadomi, że są bezpaństwowcami lub że brak obywatelstwa ma znaczenie dla ich wniosku o ochronę międzynarodową. Mogą również obawiać się poinformowania władz o swojej bezpieczeństwie z powodu doświadczeń w przeszłości, dyskryminacji lub prześladowań. Organa władzy powinny być wyrozumiałe w tej kwestii i oferować wybór nie antagonizujących możliwości osobom ubiegającym się o azyl, w celu omówienia

potencjalnej bezpieczeństwa, z myślą o zapewnieniu odpowiedniej ochrony w razie potrzeby.

Czasem ludzie są ewidencjonowani, jako osoby posiadające 'nieznane obywatelstwo' lub 'bezpiektwowcy' ale nie robi się nic aby odesłać te osoby do procedur, mających na celu dokładne ustalenie ich statusu obywatelskiego. Może to spowodować większe problemy w późniejszym czasie.

Uzyskaj więcej informacji

[European Network on Statelessness](#)

[Stateless Journeys](#) (Europejska Sieć na rzecz Bezpaństwowców - Podróże Bezpaństwowców)

[Indeks Bezpaństwowości](#)

[UNHCR's Ending Statelessness site](#) (strona UNHCR Koniec z Bezpaństwowością)

[UNHCR's Self-Study Module on Statelessness](#) (Moduł samokształcenia UNHCR dotyczący Bezpaństwowości)

[Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Instytut ds. Bezpaństwowości i Integracji)

[Statefree](#) (strona organizacji Statefree)

Zapisz się na kurs w [Institute on Statelessness and Inclusion](#) (Instytucie ds. Bezpaństwowości i Inkluzji) lub na [University of Melbourne](#) (Uniwersytecie w Melbourne).

Európai szervezetek [kapcsolatba léphetnek az ENS-szel](#) képzési lehetőségekkel kapcsolatban. [Ugyancsak feliratkozhat a levelezőlistánkra/hirlevelünkre is](#), követhet minket a közösségi médiában és támogathatja

Organizacje w Europie mogą kontaktować się z [European Network on Statelessness](#) (Europejską Siecią na rzecz Bezpaństwowców, ENS) w sprawie możliwości szkoleniowych.

Możesz również [dołączyć do naszej listy mailingowej/biuletynu](#), śledzić nas w mediach społecznościowych i wesprzeć [kampanię Stateless Journeys](#) (Podróże Bezpaństwowców).

„GRECKA POLICJA NIE WIEDZIAŁA, ŻE W SYRII BYLI PALESTYŃSCY UCHODźCY. [ONI] NIE POZWOLILI MI PRZEKROCZYĆ GRANICY Z MACEDONIĄ TAK, JAK INNYM SYRYJCZYKOM PODRÓŻUJĄCYM DO EUROPY PÓŁNOCNEJ. TRZYMALI MNIE NA GRANICY I NIE POZWALALI MI JEJ PRZEKROCZYĆ, MÓWIĄC „TYLKO SYRYJCZYCY”.”

~ MAZEN PALESTYŃCZYK, KTÓRY UCIEKŁ Z SYRII W 2015 R.